

وفی ۳۰ کانون ثانی

فی ۱۳ صفر سنه ۱۳۲۹

پازار ایتسی

جمعیت عامیة اسلامیة ناک ناشر افکاریدر

مدیر مسئول :
مکتب قضاة معلملرندن
کلیملی منیر

سرمحور :
فاتح مجیز درساملرندن
توقاد مبعوثی
مصطفی صبری

صاحب امتیاز :
فاتح مجیز درساملرندن
استانبول مبعوثی
مصطفی عاصم

مندرجات

دینیات
شکوفا بهارستان طاهر المولدی
مفقرة
ترکستان فلا کنزدکانه اعانه ایدنلرک اسملری
مسابقة حمیت
آجیق مخابره لر

انفعالات نفسانیة م . صفوت
عبدالرشید افندی ناک قوتقرانسه
تثقید محمد ذکی
اسلامیت ترقیات علی طیار

نسخه سی ۱ غروشددر

آبونه اجرتی (پوسته اجرتیه برابر در)

ممالک اجنبیه ایچون :
۱۳,۰۰ فرانق
۶,۰۰ »

استانبول وولایات ایچون :
برسته لکی ۵۰ غروش
التی آیلغی ۲۵ »

درج اولمیان اوراق اعاده ایدلمز

قارنلر مزه

اکثره قالات آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلمش بولندیفی نظراعتبارده آلتھرق رعایتسز لکده بواناماسی رجا اولنور .

درسمعادت

شزکت طبعیه . علمیه سندہ طبع اولمشدر

و صرفان بیه اخلاق اوزرنده حسن تأثیر ایتمزه جهل ایله عرفانک بر فرقی اولماق اقتضا ایدر .

مع الناسف بزده عوام و خواص دیه آیدر یغمر انسانلر انفعالات نفسانییه اتباع اعتباریله بر برلرندن فرقی بر حالده دکل دینه جک قدر عوام دیدکاریمز عواملقله خواص دیدکاریمزده خواصلقله ممتاز دکلدر . جاهلر یزده عواممزده اوله خصلت فضلله انسانیه تصادف ایدیلرکه انسان مفتون اولور . فقیر فقط قناعتکار . جاهل فقط صبور ، منصف ، اللهدن قورقار . خواصمزده ایسه علم و عرفانک حاصل ایدر جکی خصلت فاضلییه مقابل طمع ، نخوت ، کبر ، حس انتقام ، خودبینلک کبی خصلت ذمیمیه تصادف ایدیلور دکلدر . علی الخصوص (منم دیگر نیسیت) داعیه سنده اکثریتله خواص دیدکار . یزری کوریورز . حتی اوله غریبه لره تصادف ایدیلرکه هر شیئی کندی سنده کورر . وهر شیئه بلا استحقاق بنم ، بزم دیمکه قدر واریر . هیچ کیم سنده بر حق ، بر استحقاق کور یه جک درجه ده کوزینی کبر ، نخوت ، حس غرضکاری کبی شیلر قیادیر . دنا کور اولورده او کورلکنی کورمدیکی حالده نفسنده بلا استحقاق بولدینی بر تفوق بالاترین سبیلله هر شیدن منفعل اولور ، متأثر اولور ؛ نتیجه ده ، هر کسه کولنج اولور .

ارمنا کلی

م . صفوت

سیله درکه چوق وقت انسانلر قوه میزده دن خصلت فاکرمدن تجرد ایدرک صرف حیوانیه قایلیرده شهواتنک ، ارزوسنک سوق ایتمدیک اودی سفلائک الک هجری ، ایق باصلمدق درکه لرنسه قدر اینره تنزل ایدر ، آلهالیر ، اکثریتله ده انسانک کرک فطری و کرک کسبی اخلاق قاضیه سی اوکنه کلن بر ردیله نک نتایج و خیمه سی انسانه درک ایدر مرک فکر حیوانیه سنک آندینی یاخود اتمق ایستدیک بر ایکی آدمی در حال کیری آدیرر . خصلت میزه انسانیه سی ابراز ایدریر . انسانی انسان نلاشدیرر .

هر یرده بو انفعالات نفسانییه اثری کوریلیر . فقط انسانلرک درجه سی ایلده متفاوت اولور . مثلاً بر همالک بر قایقچینک انفعالاتی درجه بلاد کوریلن خواصک انفعالاتنک تأثیرندن بر آز دکل یک فرقی اولور . درجه سفلا ده عد ایدیلرک تأثری آتشین فقط سورکمز اولور . خواصک تأثراتی ایسه کورونشنده حقیف فقط - خصلت فاطره انسانیه ابراز ایدلرزه - سورکلی نتیجه سی یک و خیم اولور بر جاهل آز شیدن منفعل اولور . بر ایکی تفو هات ایله کلیر کچر . خواص ایسه عوامدن بام باشقدر . و حتی قارشوسنده مخاطبک قولاندینی شذیع بر شیدن متأثر اولق دکل عادتاً او سوز خصمنک ماهیتی میداند قویدینی ایچون او سوزدن متأثر اولق دکل بلکه او سوزی رباب حق و نصفنک رایسه حواله ایدر کچر . متأثر اولور سه مفکره سنده کتدکجه بیویان حس انتقام الیم ، و خیم نتیجه لر ویرر .

عالم مدنیتک استحصاله چالش دینی تصفیة اخلاق انسانلری انفعالات نفسانییه اتباع خصوصنده بر چوق قسملره آیدر برق بصورتله عوام ، خواص کبی بر طاقم قسملر انسانلر آرمنده حاصل ایدر . ایشته انسانلرک بر برندن فرقی بو جهتندیر . یوقسه نسب ، غنا کبی شیلر انسانی هیچ بر زمان دیکر لوندن آیروب سجه من . حتی علم

دارالقنون و مدارس اسلامییه شباب فتفکر سنه

شو خطابی قلبلری حس ناموس وانیدیشه فردا ایله جیریدیان شسباب متفکریه توجیه ایدیلورم . . نه ده نیرسه دینسون . . بوکون هیچ بر متفکر شبه ایتمز که ؛ شرقده اعصار میدیده دنبری مسلمانلق و عثمانیلق علامت تمایز و مدار افتخاری اولق اوزره طانیلان فضائل

اولسہ ایدی . . بو آدمک آغزی قابادلسنی، حکومتزدن بحق طاب ایدردم . . بونک ایچوندرکه : حاضر ونک ، اومطالعاته اشتراک ایدر کبی کورونگسنک ، جمعیتلرده اکثریا واقع اولدینی اوزره . بر حال غیر طبیی نتیجه سی Contagion سرایت آتیہ اثری اولدینی قناعتندیم ، حتی بوجہت ، صکر ددن آری آری کوروشدیکم بر جوق کنجلرک بنمہ همفکر بولونمیزی . وہبعوت محترم فرید بک افندیکنک محبتی ایکیجی دفعہ کی تشریفلرندہ ، عبدالرشید افندیکنک افیکارینہ قسماً اشتراک ایتدکلرینی بیانہ لزوم کورملریلہده ثابتدر . .

شمدی اوراده اشارت ایتدیکم نقطہلری تکرار . برر مطالعہ ایدلم . . عالم اسلام مؤلفی ، بزم بوکونکی حال نکیت وادبار مزہ باعث یکانہ اولهرق . صنف علمانی یاخودکندی تعبیر مزینانلریلہ اصحاب عثمانی کوستریورلر . بو اسناد صریحہ قارش یالکیز : ملل آفہ و حاضرنک رو حانیونی ایلہ ، علما ، اسلامیه لطفاً مقایسہ ایدلسون . دیمک کافی ایکن مع التأسف سوزی بر بارچہدها اوزاتہ بغم هرکس قبول ایدر . کہ : صنوف سائرہ کبی ، صنف علمادہ ، وظیفہ لرینی تماماً ایفا ایدہمدیلر والآن ایدہمیورلر ، ایتیمکہ موفق اولہمیورلر . . فقط ، بو بویوک مسؤولیتی ، بر دولت ، مظلمہ نک انقراضہ سبب اولمق جنایت ، عظیمہ سنی یالکیز بر صنفہ ، ہمده . زمان زمان نظامہ نک ، ارباب استبدادک ، ظلم وقهرینہ هرکسدن زیادہ معروض قالمش بر صنف معصومه اسناد ایتیمک انہ فیدر ؟ . .

شمدی یہ قدر ممالک اسلامیه نک نهره سنده ، مستقلاً بر اداره روحانیہ تشکل ایتدی ؟ . بز تاریخ بشریتی اشهاد ایلہ ادعا ایدرز . کہ : بر ملتک اقبالی نصل مساعی مشترک لرینہ مربوطسہ ، ادباری ده بنہ لاعلی التعمین هر صنفک وظائف مرتبہ سی ایفادہ کی قصور لرندندر . . زمان ومحانه تصادف ایدرسہ ، بر صنفک ، حتی . . نک بر آدمک بر انتباه فکری تولیدینہ باعث اولہبیله جکی

انسانیه ومدنیہ ، الآن بر حیات ایسہ ، البتہ بونی شمدی یہ قدر اولدینی کبی ، شمدی ده تشخیص وتمثیل ایدن ، سینہ نجابت وعفتندہ یاشاتان کنجلردر . .

بویوک بر ملتک . حقیرست کنجلرینہ اولان بو خطاب ، صالی کیجہمی ، استانبول تیاتروسندہ کی حسبالحالہ بالخاصہ . . عبدالرشید ابراہیم افندیکنک قونفرانسنہ ٹاندر . یارب ! . . اورایہ نہ حالده کیرمش ، نہ یلیدیکی بیلمز بر آدمک ، بی سروپن ہڈیانلری یوزندن ، نہ قدر یأس ومقہوریتلہ چیقمشدم . . عجبا . . شو زواللی وطنمک ، بولوندینی کریوؤ اضمحلال ومیچیدن تخلیصندہ ایسہ یارایہ جق بر بیلکی ایدینہ بیایرمییم ! . امل علوی ومقدس باشمہ بوفلاکتیمی کتیرہ جکدی ، کتیرہ ملیدی ! !

هرشیدن اول . انظار تدقیق بی طرفانہ یہ عرض ایتیمک ایستہدیکم ، شودر ، کہ : اوراده ، عبدالرشید افندی ده داخل اولدینی حالده ، بوئون خطیلر طرفندن سرد اولنان مطالعاتک ، حق اولانلرینی ، حسن نیتلہ تأویل وتوفیق قابل بولنانلرینی قبولدہ هیچ تردایتیمہ جکم بالخاصہ . . احمد آغایف بکک ، اصول تدریس وفن تربیہ اطفالک اساسلرینہ دائر ویردکلری معلوماتدن ، نقل وحکایہ بویوردکلری تدقیقات وتجاربندن استفادہ ایتدم . فکرلرینہ تمامیلہ اشتراک ایدرم . . فقط . . ناموسپرور وجدانلردن سؤال ایدیورم ! . عبدالرشید افندیکنک ، الآن تیرمہدن خاطر لایہ مدینم او مطالعاتی طوغریمی ایدی ؟ . قائلنی هیچ دکلہ . . عار بلاہندن دوشونجہ سزلک لکسندن تخلیصہ چارہ وامکان وارہمیدر ؟ بنجہ بیک کرہ ، یوز بیک کرہ خیر . . امینم . کہ : اوراده عثمانلیق ومسلمہ نلغک ، بالخاصہ . . بر صنف معروفاک ماضی پر شرف نجابتی ، دوشونجہ سز ، بلیکہ ده . .

بر آدم طرفندن ، افتزاللہ ، تلویث ایدلدی . . نسبیلہ ولور سہ اولسون حریت کلامک تحدیدینہ وجدانم قائل

بوتون اذهان متفکره ایلہ برابر ، بنده قبول ایدرم . .
 فقط . . بعض مستبیدات فوق العاده دن قطع النظر بر ملتی
 تخلیصه هیچ بر صنف بر فرد قدر تیساب اوله ماز . .
 نلتک انقراض واعتلاسه ، آنحق کندیمی سبب اوله بیلیر .
 ملنک مظامرتنه نائل اولدجقه ، ملت ، منفعت و مضرتی
 آکلایوبده حقه ظہیر اولغه مقتدر اولدجقه . . بر
 شخصک ، و یا خود بر صنفک سعی منفردی هیچدر ،
 به شد . . اثبات ایدہ بیلہ جکمه قناعتک و ردیکی اعتماد
 وامنیته شونی ده ادعا ایدرم ، که : بزده شمی به ، دونه ،
 بوکونه کلنجہ به قدر ، بوتون تشبہات اصلاحیه علمانک
 او اصحاب عما ملک انضمام معارنتلریله اولمش ، و بعد ماده
 ینہ اولیہ اوله جقدر . . شرک بر خاصه نجیبه و ممتازہ سی
 بونی ایجاب ایتدیریور . . بوندن بشقه علماء اسلامیه نلتک
 او علوی نژاد تشبہلرندہ سائقلری اولان ، حسابات صافیہ نلتک
 زہ و ثوبنلرک ، ره فورمه جیلرک ، فرانسه اختلالہ اشتراک ،
 ایدن کوی پاپاسلری نلتک مقاصد سفلیہ لریله قابل قیاس اولوب ،
 اولمدیفنی بی طرف ارباب تدقیقک وجدانلری نه حوالہ
 ایدیورم . . صاریقلرک دونما اعانہ سنہ اشتراک ایتدکلری
 افتراسنه کلنجہ : جوابہ دکری بیلہ یوقکن بر وطنداشمر
 اولنرک سایه سنده طوبالانیور دیہرک بک کوزل جواب
 ویر مشلردی . . بو آدمک باشنده صاریق بولونعسی ، درامک
 فجاعتنی بر قاندها آرتیریور . . عبدالرشید افندی نلتک
 مقصدلری کندیلری کبی صاریقلیلر ايسه امین اولسونلرک
 اولیلرینک اودقیقه به قدر موجود اولدقلرینی اعترافدن ،
 کندینسی بیلن منتسبین علمیانک هیچ بریسی چکنمز . .
 مقدامتزی تخمیرہ عزم ایتمش اولان ، بو آدمک
 دارالفنون عثمانی حنفندہ کی اسناداتنه قارشی ، بالکمز :
 دارالفنونمیزک بوتون شہباندہ زمین وزمانک مساعد
 اولدیفنی هر درلو اصلاحات یابیلمش و یابیلہ مقدمدر . .
 اوراسی ، عبدالرشید وامثالنه رغماً ، نوردیدہ عثمانیان
 و عمدہ استقبال ملتدر . بوزواللی مؤسسہ هر فائزک

عنفات - ملیہ و دینیہ مزدن محتاج تبدیل اولیسانلری
 محافظه ایلہ ، عبدالرشید افندی به تسلیم ایدیلہ جک درسی
 بولونما متدن بشقه هیچ بر قباحتی یوقدر . . دیرم . .
 عبدالرشید افندی نلتک زکات حنفندہ کی مطامعتک جهت
 فقیہی سی احتمال طوغریدر . . بو ، اساتندہ فقهامزک
 وظیفه سیدر . . بنم ، بومستلہ ده فکرم شودر ، که : زکاتک
 دونما اعانہ ویرلسی تجویز ایدیلسون ، ایدیلسون . .
 بویوک بر تأثیری ، فائده مادیه سی کورولہ میہ جکدر . .
 زیرا : مالک اسلامیه نلتک ، مصر ، فاس کبی هندستان ،
 ترکستان کبی محللری بزم بورادہ کی افکار و معقداتمزہ
 بکده اهمیت ویرمدکلری ، شمدی به قدر کراآ کورولدی
 بالکس . بک فنا بر عکس تأثیر اویاندیرہ جق ، ایلریدہ کی
 تشبہات اصلاحیه حائلار ، انککلر وجودہ کتیرہ جکدر . .
 بزم حلقمیزک اکثریتی ، اکثریت عظیمه سی . هنوز ،
 محاسن نامہ نہ میہ مالکسہ ، امین اولمیدرک : بوصرف دینک بر
 تأثیر بدیعیدر . . بزده شمدی به قدر ، تهذیب اخلاقہ
 خدمت ایدہ جک درجہ ده معارف تم ایدہ مدیک کبی ،
 بر ملت ، فطره نه قدر نجیب واصل اولورسہ اولسون ،
 هیچ ترسہ کورمکسزین ، اکثریت اعتباریلہ عثمانیلر
 و مسلمانلرک حائر بولوندقلری ، کالات و فضائل انسانیه
 مالک اوله مز . . بزده کالات انسانیه وارسہ بونی دین
 مبین اسلامک تأثیر سحرانہ سنہ عطف ایتک ضروریدر .
 بناء علیہ ، آہالیز زکاتک دونما اعانہ سنہ ویریلہ نلتک
 جوازینی ایشیدنجه ، شمدی به قدر عبادت اعتقادیلہ ،
 اللہنه قارشی بر وظیفه اولق اوزرہ کال صمیمتله ادا
 ایتکده اولدیفنی زکاتی ، درحال بر ویرکو تلقی ایدہ جک
 و بیقوب اوصاندیفنی بیک درلو ویرکولردن فصل چارہ
 خلاصی آریورسہ ، اونی ده دها ایلک سہ دن اعتباراً
 ترک ایدہ جکدر . بیلیم ، حکومت اموال باطنیه نلتک زکاتی
 نہ ناملہ اولورسہ اولسون جبراً تحلیصہ جرأت ایدہ بیلہ -
 جکمی ! . . بونده بر محذور اولمدیفنی فرض ایتسہ کبیلہ

اولدینی کونا کون وسائط حیاتیہ دن محرومیت مز ولو ،
 یالکز کندیز ایچون استفادہ ایتمه مزه مانع اولور .
 ناحق یرہ ، شرق مدینتک ، مدینت حقیقہ نک اور وح
 نزیه ومصفا سنی ، او علویت مستثناسنی لیکدار ایتمش
 اولور . مهمانوازلق ، غریبوازلق ، تعاونپرک کبی
 اسلام مدینتہ مخصوص حصائل جلیله یی یوق یرہ محو
 ایتمش اولورز ، کہ : بوحا ، نظرمدہ برجهان ، بر
 جهان نور وضیاء برجهان فضلیت وانسانیت غائب ایتمش
 قدر تأسف آوردر ، حقیقی انلری آغلا تلیدر . صوک
 سوز اولق اوزر عالم اسلام مؤلف عترتک ، بک فاحش
 ودرین بر خطای علمیلرینی حسبہ تصحیح ایتک
 استیورم . عبدالرشید افندی اتحاد وترقی جمعیتک عالم
 اسلامده تشکک ایدن ایلک جمعیت اولدیفنی ادعا ایتشدیدی .
 بن دیورم ، کہ : دها اول بر جوق جمعیتلر تشکک ایتشدیر .
 اسلامیتک مبادی ظهورنده تشکک ایدن حلف الفضول
 کبی ، قرون اسلامیہ نک اور تهرنده تشکک ایدن اخوان
 الصفا کبی عثمانیلر دورنده شیخ بدرالدین سیاهوینک
 تشکیکنه تشبث ایتدیکی جمعیت اصلاحیه کبی . . .
 بیون اوغنی :

محمد ذکی

بزده بر (وولتر) ظهور ایدرمی ؟؟؟

بک چوق سنه لردنبری هر دورده کی ارباب اتباع برحس
 وجدانسه زایلہ قاور ولمقدمه درک بوکاسبده تحصیل دینتمزک
 شدتله محسوس اولان لزوم اصلاحنه قارشو لاقیدقالیشمزد
 مصرک (اهرام) ندن نشان ویرن مدرسه لریمز
 ایجریسنده که بمضاً بک ذکی وبک خلوق طلبه مزک برحس
 توکل دیندارانه وبرقناعت فوق العاده ایلہ لایزال بر
 خواهش تحصیل کوسه ترملری دخی بوحسی زمان زمان
 تحملناپذیر برحاله کتیرمزرک قلب حیتی اغلا دیر !! .. بو :

زکات نامی آلتندہ عناصره سائرہ به تشمیل ایدہ بیلہ جکمی ؟ !
 واقعا . . مجلس عمومی ملی ، ینہ ملتک رضا ومظاہرتی
 شرطیلہ فوق العاده ویرکو طرح ایتک صلاحیتنی حائزدر
 حتی ، بن دیه بیلیم ، کہ : هرکسک ثروت وموقی
 کوزہ نیلہرک . ایتلیدردہ . . مجلس ملی بوصلاحیتنی نه
 زمانہ بکله تیور . بوندن دها فوق العاده زمانمی اولور ؟ !
 امید ایتک استیورم ، کہ : انشاء الله استغفالدہ بوکبی
 احتیاجلردن ابدیاً قوتولورز .

فکرکجه : فقراء اهلینک ازلیلی احتمالی ده یوقدر . .
 زینا . . مثلا ، روسای مأمورین هر آی ثلثان معاشرینی
 هیچ اولمزسه نصف معاشرینی ترک ایتدکجه ، اناطولی
 وروم ایلنک فقرای رنجبرانہ بش یاره بیلہ اصابت ایدہ مز .
 رؤسای مأمورین وسائر اغنیامز بوفدا کارانی قبول ایدنجہ
 ایسه صاف ومطیع آهالیمزک مسابقه حیتده کیمسه دن
 کری قالمه جقلری ، سوه سوه ، سوه سوه ، وارینی
 بوغنی ویرمکدن چکنیمه جککاری عثمانیلری طانیانلرجه
 آزادم ، اشتباهدر اونلری یالکز قلبی یا تاثیر . . شو
 وار ، کہ : اوزمان بو برویرکو اولور . زکات اولمز .
 طوبلایانده حکومت اولور ، دونما جمعیتی اواز . .

شو مطالبانی ، احتمال قبول ایتمین بولونور . . فقط
 بنم ، استیصال ایتدیکم نتیجه شسودر کہ : زکاتک دونما
 امانه سنه ویرلمسی جائز اولسون ، جائز اولسون . . تاهمین
 احتیاجه کافی اوله ماز . . ایدیلن فداکارانه دکه جک قدر
 فائده سی کوروله مز . . اگر احتیاجمز به بحر انمز اوقدر
 مهمسه دیدیکم شرطلرله ویرکو طرح ایتک ترجیح
 اولونمیلدر . . یوقسه بوکبی تدبیرلر تاهمین متصدہ کفایت
 ایتدکدن بشقه ، بشریت متمدنک - آورو بانک قبا ،
 خشک وحشین مدینتینی مراد ایدیورم - دیو آدملر بیلہ
 انسانلقدن چیتقارجه سنه ایلر بیلہ مکده اولدیفنی ساحه
 تعاونکریزی به مع التأسف ؟ بلکه . . بزده واصل
 اوله مزه خدمت ایدر . . فقط . . بزیم آورو بانک مالک